

ko ugodna. Saj je prav; potem bodo bene zopet padle. V Slovenski Bistrici pač n' tobaka, tako trdijo ljudje, in g. Omerzu, ki obratujejo v prazni stavci z mešanim blagom, tobačni trafikanti brez tobaka, so obenem tudi glavni založnik praznih tobačnih zabojev, imajo tudi pravico prodaje kolekov in drugih vrednot, katerih pa skoro nikdar n' imajo. Kaj je to? Če prideš po tobak, se ti odgovori: Se ni bila „la-suga“ in tedaj „Habe die Ehre.“ Po nedeljah in praznikih je štacuna, v kateri se nahaja tobačna trafika, zaprta. Tako je bila zaprta tudi na praznik sv. Petra in Pavla. Preletal sem vse tobačne trafike nikjer ni bilo mo-góče dobiti tobaka in šel sem domov. V četrtek po Petrovem se zopet podam v mesto in dobil sem za silo en slab pakček, v katerem je pa bilo precej neke bele tvarine. Pomešal sem ga do-ma z bukovim listjem in hajd v pipo; seveda ni bilo kaj posebnega, pa za silo še vrag muhe žre. Napočil je dan 1. julija, t. j. tisti usodepolni dan, ko je postal tobak že dražji. Sedaj so ga pa imeli stric Omerzu koj na ceste in ga vendar niso pripeljali z avtomobilom? Znanji trafikantje se pritožujejo, da dobijo skrajno skrčene množine tobaka. Za božjo voljo, kje vendar fi-či ta zedostatek? G. Omerzu, ako ne morete dobiti vam predpisane množine tobaka, prepustite ta kšeft dra-gim, ki imajo več časa, se bodo za to stvar bolje zanimali. Sicer so pa v Slo-veniji vsi tobačni izdelki vzlic visoki ceni tako slabi kot nikjer drugje. Na-še ljudstvo se pa bo temu nepotrebne-mu, za življenje jako škodljivemu to-baku tudi počasi odvadilo.

Hajdina. Dan posebnega veselja je bil za našo župnijo 2. julij, ker smo imeli sv. birmo. Knezoškof se je pri-peljal v našo župnijo dne 1. julija po-poldne. Na meji župnije ga je pričako-valo 135 domačih jezdecov v narodni noši. V imenu vseh je pozdravil nad-pastirja g. Fr. Pintarič načelnik požarne brambe. Vse vasi do farne cerkve so bile praznično oblečene in v slavolokih, katerih je bilo 9. Pri kapeli sv. Martina blizu farne cerkve je bila zbrana duhovščina, učiteljstvo obeh šol, šolska mladina iz Hajdine in Brega in velika množica vernega ljudstva. Bir-mancev je bilo v naši fari 402.

Velika nedelja. Pri nas imamo vzornega nadučitelja. Piše se Preindl. Ta gospod se je sprl radi neke kože s šolsko služkinjo in ta mu je pri tej pri-liki povedala nekaj gorkih v obraz. Vsled tega je nadučitelj šolskemu slugi in njegovi ženi odpovedal službo. Ko sta ta dva prišla 30. junija šolo pome-tat, jima pride nasproti gospod Preindl, jima veli, naj se takoj odstranita. Sluga in žena pa izjavita, da sta službo od-povedala šolskemu načelniku do 31. av-gusta in do tedaj jo hočeta tudi opravljati. Tedaj pa potegne nadučitelj re-volver in pravi: Če se takoj ne odstra-nita, ustrelim! Seveda sta šla. Nad tem se zgražajo ljudje. Kaj pa pravi k temu višja šolska oblast?

St. Vid pri Ptuj. Lepo razmere vladajo in krilatijo na naši šoli. Uči-teljstvo na naši šoli se briga le samo za sokolsko vzgojo in sokolsko himno, da bi se pa otroci pridružili tudi kaj za življenje potrebnega, to jim je pa de-

veta briga. Mi katoliški starsi od St. Vida pa pravimo, da Sokol nikakor ni merodajen za življenje, ampak drugi sokolski predmeti, kateri se zanemari-jo na račun sokolskega petja in pre-kobicevanja. Ako učiteljstvo ne bode kmalu poskrbelo za pravo umsko vz-gojo in se le oklepalo telesne sokols-ke, si bomo morali krščansko čuteči starši napraviti sami red, ker gospod nadzornik Flere in dr. Pirkmajer kot sokolaša in demokrata ga gotovo ne bosta.

Ormož. Policajdemokrat dimnikar Rakuša v Ormožu preganja kmete, ker mu ne prepuščajo dimnikov v čiščenje. Kar 15 kmetov iz ormoške okolice je na enkrat naznanil okrajnemu glav-arstvu zaradi nevarnosti proti ognju. Kmetje pa pravijo, da znajo sami boljše zmetati dimnike, kot Rakuša in njegovi fanteki. Zgodilo se je, da je firma Ra-kuša očistila dimnik, a že drugi dan so se vnele saje. Takih slučajev je za-dosti. Kmet je zabrusil Rakuši v obraz, da mu ni potrebno si domišljevati, da zna gospod boljše zmetati nego kmet. Pa ravno klerikalne dimnike hoče Ra-kuša zmetati, za liberalne in samostojne se še niti ne zmenj, čeravno pravi, da je zmetanje dimnikov nadstrankarsko delo. Ves čas vojske so si kmetje, njih žene ali sinovi sami zmetali dimnike, ker Rakuše ni bilo doma; — njegova mati je pobrala k večjemu penez pa špeh in kruh, pa je bilo vse dobro. Danes je že zato drugače, ker gre za bakšiš, brez katerega se ne da gospoda »špilati«. Kmetje dobro znamo, odkod veter veje in si bomo to zapomnili. Če se naseli med nami še drugi dimnikar, Rakuša gotovo ne bo več igral vloge policajdemokrata. — Kmet.

Dobrna pri Celju. Javno vprašamo načelnika S. K. S. za Dobrno, Janeza Korenak, kmeta iz Vrbe, če je še pri-staš S. K. S. ali ni več. On je namreč do zdaj dvakrat popolnoma vedoma, pri popolni zavesti podpisal, da je pri-staš Kmetске zveze. Prvič je to naredil, ko je stranka od svojih pristavev od-bornikov terjala podpis, da se kot od-borniki Kmetске zveze izjavijo. Tedaj je bil črtan, ker smo to smatrali za — neumnost. Ko pa je naše okrajno glav-arstvo uradno zahtevalo, da se vsak obč. odbornik izjavi, za katero stranko da je, je znova podpisal našo. List za S. K. S. je šel prazen na glavarstvo, ker je vseh 16 odbornikov se podpisalo za Kmetsko zvezo. Nadalje je on pod-pisal tudi izjavo za nedeljivo Slovenijo in popolno avtonomijo. Zdaj pa ne S. K. S., ne S. L. S., ne kr. okr. glav-arstvo ne ve, kaj je to za en »Janez« Korenak. Čujte, postanite toliko pošten, da držite, kar podpisete, ali pa da ne podpisujete, česar niste, sicer ste pravi znak samostojne nesamostojnosti. — Franc Ramšak, kmet na St. Joštu je po lastnem prepričanju zapustil Samostojno in prestopil s prepričanjem in tudi uradno nazaj k Kmetijski zvezi, vsled česar ga zdaj zopet vse visoko spoštuje.

Orlovski vestnik.

o Okrožna prireditve celjskega or-lovskega okrožja v Rimskih toplicah za dne 17. julija t. m. je preložena radi tehničnih ovir na 7. avgusta 1921. — Predsednik.

t I. Prleški orlovski tabór v Ptuj. Dne 31. junija t. l. se vrši v Ptuj I. prleški orlovski tabor. Ta velika obeta-joča prireditev, ki jo pripravlja posebni pripravljalni odbor, bo nekaka manifes-tacija naše krščanske misli. Javna telo-vadba se bo vršila pri podružnici sve-tega Ozbalta ob Ljutomerski cesti, ve-lika veselica pa bo v Ljudskem vrtu. Za omenjeni tabor vlada povsod veli-kansko zanimanje. Udeležila se bodo te prireditve vsa okoliška naša društva, orlovski odseki in ostale organizacije. Upamo, da se bo tudi kmetško prebi-valstvo iz bližnje in daljne okolice v obilnem številu udeležilo prelepe mani-festacijske prireditve. Udeležencem iz daljnih krajev svetujemo, da se prijavijo pisмено pripravljalnemu odboru, ki bo poskrbel za hrano in prenočišče. Pri-dite vsi na I. orlovski tabor! Pokazimo, da je ptujski okraj v krščanskem tabo-ru! Natančnejše objave prinesemo pri-hodnjič. Bog živi!

Razgled po svetu.

t Koliko otrok se rodi v Pragi ne-teden? V Pragi se rodi v enem tednu povprečno 240—247 otrok.

t Čuden človek. Praški listi poro-čajo o zelo čudnem mladeniču, ki se postavlja ob vogalih obljudenih ulic ter prosi za mile darove. Kadar se mu do-zdeva, da ima že dovolj denarja, izgine v bližnjo lekarno ter si nakupi nekaj takozv. eterja, močno duhteče tekočine, ki človeka omami. Nato odide domov, leže v posteljo, namoči robec v eter in ga potisne pod nos. Eter ga omami, mladenič zaspí in v spanju prepeva razne pesmi. Čim se prebudi, odide zopet na ulico, da prosi... Tako živi iz dneva v dan. Ljudje pravijo, da ne pozna drugih potreb razen etra. Ako ga policija odda v zapore in mu zmanj-ka etra, je uničen. Rešila bi ga edino-le bolnica.

t Žalosten ples. V Gornji Šleziji se ljudje ne morejo razveseljovati. V ne-kem gornješlezkem mestecu so ne-davno priredili ples. Ljudje so si pač zaželeli malo zabave, ker jih je večno vojskovanje zmučilo. Toda komaj so se telesa po taktu godbe malo razgrela, se je vsipala skozi okno hotela svinčena toča iz cevi nemške strojnice. Godba je ponehala takoj. Ko so se udeleženci plesa spogledali, so ugotovili 10 mrtvih in 61 ranjenih. Pač veselo-žalostna smrt!

t Vzgoja otrok v Nemčiji. Nemška zbornica je sprejela zakon o vzgoji otrok. Ta zakon določa, da je verska vzgoja otrok odvisna od volje in pro-stege sporazuma staršev. Ta prosta volja in sporazum se moreta poljubno vsak čas spremeniti in preklicati ter sploh neha s smrtjo očeta ali matere. Ako se pa oče in mati kakega otroka glede verske vzgoje svojih otrok ne sporazumeta, odločajo posebni predpisi, toda, dokler nista ločena in dokler ži-vita v zakonu, ne sme ne oče in ne mati spremeniti otrokovega veroizpovedanja. Ko je pa otrok dovršil 14. leto svoje starosti, si sme sam določiti svoje veroizpovedanje. Ta zakon je bil sprejet proti glasovom katoliških po-slancev. Ta zabloda verske nestrpnosti bo povzročila, da bodo otroci brezver-skih staršev ostali brez vsakega ver-skega pouka, kajti na stotisoče takih

staršev bo proglasilo svoje otroke za brezkonfesionalne ali brezverske, le da jim ne bo treba prisostvovati verskemu pouku v šoli in cerkvi.

t Čuden slepar. V mestu Erlangen na Nemškem so te dni izročili sodišču nekega 31 let starega Grubeita, ki se je sam pobahal, da je imel v svojem življenju nič manj kot 14 nevest. Romal je iz mesta v mesto in se izdajal kot sin premožnih staršev. Povsod se je seznanil s kako premožno vdovo ali gospodično, kateri je obetal zakon, pri tem ji pa izvebil večje vsote denarja, nakar jo je skrivaj popihal na kak drug kraj, kjer je vnovič nadaljeval svoj po-sel, dokler ga ni končno zasačila roka pravice.

t Čudna smrt. V Hullu je zadela francoskega konzula M. Boya srčna kap. To bi ne bilo bogve kaj posebnega, ako bi smrt v tem slučaju ne bila dokazala, da je veasih tudi trpko-na-gajiva. M. Boy se je razgovarjal po telefonu s svojim sorodnikom. Slednji ga je vprašal: „Kako ti je?“ Konzul mu je odgovoril: „Dobro!“ — in se v tem trenutku zgrudil mrtven na tla.

t Neznosno vročino imajo te dni v ameriških zedinjenih državah. Vročina je zahtevala mnogo smrtnih slučajev vsled solnarice, ki si posebno izbira svoje žrtve med gosto naseljenim de-lavstvom. Ljudje hitijo do rek, da bi se ohladili, a baš pri tem vrvenju in po-rivanju po vodi jih je že veliko utonilo. Oblasti se trudijo na vse moči, da bi ljudem omogočile bivanje na prostem in ohlajenje. Pri mnogih je povzročila vročina tudi blaznost.

t Slovensko naselbino v Pueblu v Ameriki uničila povodenj. Smo že po-ročali v „Gospodarju“, da je razsaja-jo mesca junija po Severni Ameriki strašno neurje. V mestu Pueblu je bi-la precej velika in bogata slovenska naselbina. Mesto Pueblu in osobito pa še slovensko naselbino je preplavila sloveska povodenj. Dež in osobito to-ča je bila tako debela in je padala s tako silo, da je prebijala strehe, po-bijala ljudi in živino. Začasa neurja je bila popolna tema in v temi je za-elo mesto goreti kar na petih krajih. Voda je naraščala dva dni in dosegla višino 15 čevljev. Ljudje so bežali iz mesta na bližnje hribe, a tudi tam-aj, m je segala voda do prs. Slovensko naselbino je valovje čisto odplavilo in jo očeslo bogzna kam. Koliko Slo-vencev je zgubilo življenje v valovih, še do danes ni dognano.

t Velikanski top. Vojna je že dav-no končana, toda ljudje se po svetu še vedno bavijo z izumevanjem novih boj-nih sredstev. Tako n. pr. je angleški iznajditelj John Temple izumil nov top, ki zamore s posebnim razstrelivom po-gnati 5000 kg težko granato na daljavo 500 kilometrov. Granata bi po njegovih računih preplula v zraku 10 kilometrov na sekundo. Kakor se nam dozdeva cela stvar nekoliko neverjetna, je ven-darle mogoče, da človeški duh ustvari po tolikih izkušnjah in zanimivih iz-najdbah tudi to morilno orožje, ki bi vsekakor presegalo vse dosežanje to-pove.

t Kolera je izbruhnila v donski po-kraini v Rusiji. Begunci pripovedujejo, da zahteva ta strašna bolezen v Rostovu vsak dan 400—500 žrtev.

LJUDSKA IZOBRAZBA.

Dekliški vrtec.

Dolgo vrsto let je ostal dekl. vrtec neobdelan. Zarastlo je že prek in prek grmičje in plevel. Seveda se to ni zgo-dilo po krivdi naših vzornih slovenskih mladenk. Vojska nam je vzela »Naš Dom«, z njim pa tudi deklški vrtec. Sedaj imamo namesto »Našega Doma« nov prostor v Slovenskem Gospodarju pod zaglavjem »Ljudska izobrazba« v manjši obliki, a deklški vrtec bo imel vedno ravno toliko prostora na razpo-lago kot poprej v boljših časih. Našim vrlim slovenskim mladenkam se nika-kor nočemo zameriti, ker smo trdno prepričani, da bodo v svobodni Jugosla-viji še bolj marljivo okopavale in nego-vale svoj vrtec. Zato pozivljamo vse Lizike, Pepce, Trezike, Micike, da se

hitro oglasijo in nam pridejo pomagat obdelovat naš vrtec z isto navdušeno-stjo kakor so jo imele nekdanj. Pokazite nam, če ste še tako prožnega duha, če še vas prevevajo tako brhke misli in čustva, kakor nekdanj. Seveda, so nam tudi nove dopisovalke dobrodošle.

Na delo!

Zelo sem se zazveselila, ko ste mi sporočili g. urednik, da se zopet obnovi mladinski kotiček iz »Gospodarja«. Že toliko let nismo imele dekleta nobene prilike povedati svojih misli. Povsod je med nami delo zaostalo. Izobraže-valna društva, deklške zveze nimajo rednih sestankov in predavanj. Parkrat na leto še pridejo skupaj, da izvolijo odbore, potem pa vse spi. Zato je skrajni čas, da zopet začnemo z izobra-

ževalnim delom. Tok časa zahteva še posebno dandanes, da ženstvo ne zao-staja za moškimi. Zato nam je treba izobrazbe, da bomo v vsakem oziru enakovredne z moškimi. Vendar mora-mo paziti, da se ne osmešimo kot opice, če bi v vsem hotele posnemati moške. Zato hočemo stopiti na lastne noge, hočemo v našem deklškem vrtcu po-kazati, kaj same znamo. Zato se zanašam na vašo pomoč, drage sestre in pozdravljam s krepkim »Bog živi!«

Anica L.

Materinstvo in gospodinjstvo.

Kdor želi slovenskemu narodu srečo, mora dati dobre matere in gospodinje. Dobrih mater in gospodinj potrebujemo

bolj kot sigurnih igralk, imenitnih go-vornic in prožnih telovadkinj, čeravno igralk, govornice in telovadkinje tudi zelo spoštujemo. Zato svetujem, da se pri našem društvenem delovanju po-sebno ozira na poklic žene, na mate-rinstvo in gospodinjstvo. Vzgoja skr-bnih in vzornih mater in gospodinj bodi prava naloga naših ženskih društev. Res! Marsikatero dedke ne bo vstopilo v zakonski stan, ne bo postala gospo-dinja, vendar je boljše, da jih pet ali deset dobro pripravimo na prevažni materinski poklic, četudi ne bodo vanj stopile, kakor pa da bi se nahajala le ena, ki bi vstopila brez pravega mate-terinstva v zakon. Poučna predavanja o vzgoji bodo vsem koristila, kajti ni na svetu žene ali dekleta, ki bi v tem ali onem oziru ne vplivala vzgojno po-sredno ali neposredno na svojo okolico

Tudi nauki o gospodinjstvu vsaki več ali manj koristijo. Čim več razumemo o praktičnem gospodarstvu in gospodinjstvu, tem lažje bomo drugim in sebi gospodinile; kajti vsak ima rad dobro in varčno gospodinjstvo. Zato vas vabim, ljube sestre, izobrazite se v teh dveh strokah!

Vse pozdravljam Micika S.

Orlica — cvetlica.

Govorila na dekliškem večeru s. P. v Mariboru.

Vrtna gredica v marcu in vrtna gredica v juniju, kako velik razloček! V marcu nič drugega kakor pognojena, črna mastna greda z zelo neprijetnimi dišavami in zraven gola, sivo-zelena stebila od rož. In poleti, o velikanska razlika, prelestni v vseh pisanih barvah se prelivaajoči cveti — rdeči, modri, snežnobeli, vijoličasti. Človeško oko ne vé, na katerem cvetu bi se bolj opajalo!

Ali ste že kedaj mislile na to, kako imeniten umetnik-čarovnik je steblo rastline, ki zna iz črnega gnoja pričarati pester cvet? Iz temne in umazane prsti zna srkati soke za pisane barve in dišave, ki ne razodevajo niti najmanjše sledi svojega izvora. Ali pogledite vijolico na tratinji golčavi! Odkod ta prijeten vonj in globoka barva? Iz črne zemlje je pričarana. Vsaka rastlina je taka delavnica, v kateri se neprenehoma pozemeljske tvarine spreminjajo v cvetove.

Orlice se pustimo dostikrat od cvetlice in njene čudovite spreminjajoče moči osramotiti. V vonju rože ne čutimo niti najmanjšega sledu po črni in umazani prsti. Črna in umazana prst pomeni vse sitnosti in nadloge našega življenja. Za nas Orlice pa posebno različne neprijetnosti in boje v našem notranjem duševnem življenju. Sivo-zelena deblo vsajeno v gredo v marcu pomeni tebe, Orlica, ki si vsajeno v gredo orliškega krožka, da se v njej razviješ v cvetlico. Kakor mora roža rasti v črni prsti in iz nje srkati soke, tako moraš tudi ti iz društvenega življenja, njegovih prijetnosti in neprijetnosti srkati duhovne soke, da se tvoj duh razcveti v značaj, ki bo neomahljiv in zvest visokemu orliškemu idealu. Koliko Orlic pa pozabi na to svojo imenitno nalogo, da naj spreminja kot roža vse zoprnosti in pa prijetnosti v krožku v prijeten vonj in cvet značaja! Poslušajte, kako naj to storite.

Krožek ima prijetnosti in neprijetnosti.

Predvsem prijetnosti! Kaj ni veselo, ako se združijo sestre po duhu in mišljenju, da se vzgajajo medsebojno po visokih katoliških idealih? Ali ni prijetno, če sklenejo med seboj najožje prijateljstvo v mladosti, v cvetu svojih let? Mladostna prijateljstva pa najbolj držijo. V poznejših letih se bo gotovo vsaka najraje spominjala prijetnih doživljanj v krožku orliškem. Orliški krožek bo nam dal tako kot nepozabni spomin svoje mladosti. Prijateljstvo naj bo najlepši cvet našega življenja. In kaj bi naštevala prijetnosti, ki so družene z gibanjem in večbo telesa. Vsaka lastna izkušnja vé, kako prijetno je razpoloženo njeno telo pri in po telovadbi. Vaše telo se telesno razvija, razvijamo se pa tudi duševno, ker vadimo v disciplini, točnosti in vstrajnosti. To so novi cveti v našem značaju.

Koliko duševnega veselja si zavzujemo pri naših dekliških večerih. Predavanje, deklamacije in pesmi pozivljajo našega duha, mu dajejo idealen polet. O kako vsakdanjih, pustih in ničvrednih rečeh govorijo miadenke, ki niso Orlice. Njihovi pogovori se sučejo večinoma okrog predmetov, ki nimajo nobene vrednosti, obleki, lišpanju in drugih takih nečimurnosti. Sicer tudi o takih stvareh včasih kako besedo spregovorimo, a preko njih se dviga naš duh k idealnim načelom katoličanstva, v njih večnih vrednotah pozivljamo svojega duha za vstrajnost in zvestobo našemu krožku. Pozivimo vsled tega pred vsem dekliške večere. Vršijo naj se vsaj vsake štirinajst dni, da bo naš duh tem sijajnejše zadehel v vonjavah cveta.

V društvu pa so lahko tudi neprijetnosti. Več sester je skupaj v enem krožku. Vsaka ima svoj značaj, svoje vrtnice pa tudi svoje slabosti. V krožku pridemo med seboj v opek stik, da ne bo razdora in prepira med nami treba, da vsaka nekoliko odjenja, da priznava sosestram, potrpi, če se jo premalo

upoštevata, kakor bi zaslužila. Na ta način bo vladala v krožku vedno enotnost in edinost. Z zatajevanjem samega sebe in prenašanjem različnih zoprnosti in nasprotstev, pa bodele zbiralale najlepše soke, da se bo razcvetel vaš značaj. Postale bodele trdne, neomahljive, zveste in stanovite, postale bodele Orlice-cvetlice. Kot cvetlice bodele dehtele v prijetni čednosti in vabile tudi druge mladenke, ki so sedaj zunaj, v svojo sredino.

Če bomo znale na ta način kakor spomladanska roža iz črne zemlje, iz neprijetnosti in prijetnosti pridobivati soke in cvete za svoj značaj, bo naš orliški krožek tudi raste in se razcvetel. Zato vas pa vabim, drage sestre, k navdušenemu in zvestemu delu, Bog živi!

Iz društvenega gibanja.

Mladeniški in dekliški tabori. Lepi poletni čas je najbolj ugoden za prirejanje taborov. V njih se največ poživijo in utrdi verska zavest. Zato pozivljamo vse naše mladinske delavce, da priredijo v vsaki dekaniji ali več dekanij skupaj pri znamenitejših romarskih cerkvah fantovske in dekliške taborove. Združijo se naj ti tabori z orlovskimi in orliški nastopi. Govornike dobite lahko v Mariboru ali tudi v Celju. V počitnicah bo vedno več gospodov na razpolago.

Dekliške zveze. Mladinski organizator gospod Marko Kranjc organizira v celjskem okrožju dekliške zveze po dekanijah, ki jih namerava potem združiti v eno osrednjo organizacijo. Pravila za organizacijo dekliških zvez se že izdelujejo in bodo objavljena.

Maribor. Izobraževalno delo v Mariboru zelo napreduje. SKSZ prireja že celo leto vsak petek predavanja v Splanjski ulici. Predavanja, kakor tudi drugo izobraževalno in vzgojno delo po mariborskih mladinskih društvih vodi nad vse požrtvovalni in neumorni gospod prof. dr. Capuder. Razun tega se vršijo tudi vsake 14 dni podučni večeri za pomočnike in vajence v pomočniškem društvu. Vzporedno z izobraževalnim društvom se razvija tudi orlovskimi misel. Orlovski odsek v Mariboru se je razdelil v dva odseka v mariborski in studenski odsek. Oba vrlo lepo napredujeta. Redno vsakih 14 dni se vršijo fantovski večeri. Zanimivo se je udeležiti fantovskega večera in poslušati resna razpravljanja naših fantov. Seveda tudi Orlice ne zaostajajo za fanti. Imajo tudi vsakih 14 dni svoje dekliške večere in lepo napredujejo. Največ se trudi za Orlice in Orla s. Serafina. Le tako naprej, Bog živi!

Ljubečno pri Poljčanah. Starodavna je romarska cerkva Matere božje, ki sameva na prijaznem, zelenem ljubčnem hribu, s katerega se ti odpira tako vabljivo in čaroben razgled na vse strani. Liki razburjeno in razburkano ogromno morskno valovje se razgrinja tvojim očem temnozeleno hribovje, na katerem slone kakor prilimane bele kmetijske hiše, v katerih prebiva pobožno slovensko ljudstvo, ljudstvo, ki med vsemi drugimi narodi se najbolj časti preblašeno Devico Marijo, nebes in zemlje kraljico. — Z ljubčnega marijinega hriba zazreš, kako daleč ti nese bister pogled, nebroj cerkvic in cerkva, ki dičijo ter krasijo gorske vrhove. Ze l. 1662 je bilo Ljubično daleč na okrog znano kot vrlo obiskovana romarska pot. Cele čete romarjev so prihajale sem gor iz Koroskega, Kranjskega in drugih daljnih krajev. Mnogo zgodovinsko zanimivega bi nam torej znala povedati ljubična Mati božja, pri kateri so tisoči in tisoči v teku teh stoletij iskali in gotovo tudi našli tolažbo in dušni mir, kojega jim svet ni mogel dati. — Tako veličastnega prizora pa še ljubična Mati božja nikoli ni videla, kakršnega je zrla pred seboj dne 26. junija t. l. Vršil se je namreč ta dan na Ljubečnem dekliški tabor, ki ga smemo imenovati velikanskega glede mnogobrojne množice tam nagromadene in glede na mnogoštevilnost raznih govornic. Ob 10h je bilo sv. opravilo. Cerkevni govor je imel domači voditelj Dekliške zveze č. g. Alojzij Leben, ki je v svojem govoru dokazoval Marijino najvišjo čast in največjo moč med vsemi ustvarjenimi duhovi in ljudmi. Po sv. maši je otvorila tabor predsednica poljčanske Dekliške zveze Tončka Čokl s prav prisrčnimi pozdravnimi besedami. Nato je zapel dobro izurjeni poljčanski mešan zbor pod vodstvom gospod. organista Franc Fekonja v splošno na-

vdušenje prelepo pesem: »Naš prapor«. »Našemu praporju« je sledil govor neumornega mladinskega organizatorja č. g. M. Kranja, ki je utemeljeval nujno potrebo mladinskih zvez in vsestranske izobrazbe v današnjih dneh. Sedaj pa se je pričel glavni del taborovega programa. Nastopile so pogumne govornice — 19 po številu — raznih Dekliških zvez z zanimivimi, podučnimi ter navduševalnimi govori. Njih vsebino omenimo le kratko:

1. Poljčane (dve): Prva je govorila o pomenu in namenu velikih marijanskih shodov. Druga je deklamovala »Moj mili dom in presveta Evharistija«.
2. Loče: Kako se naj obnaša slovenska mladenka v boju zoper sovražnike sv. Cerkve.
3. Konjice: Nedoroznjenost je najlepší kinč slovenske mladenke.
4. Kostivnica: Srce Jezusovo, dekletom vzgled čednosti.
5. Sladka gora: Slovenija — Marijin dom.
6. Makole: a) Kako naj deluje zavodno deklet. b) Čuvajmo dekliško čast.
7. Studenice: Delovanje zoper slab tisk.
8. Slov. Bistrica: a) Najlepší cvet — čistost. b) Pozdrav Mar. družbam.
9. Sv. Jernej: a) Podlaga omike je vera. b) O ženskem pogumu in srčnosti.
10. Prihova: Naša moč je v presv. Evharistiji.
11. Zreče: Delovanje v naših mladinskih organizacijah.
12. Čadram: Pozdrav v imenu Orlic o krasu dekliških čednosti.
13. Sv. Križ pri Slatini: Pozdrav zborovalkam.
14. Žiže: O sovražnikih dekliških zvez.
15. Makole: Dvogovor: »Zakaj v Dekliško zvezo?»

K zaključku se predsednica zborovanja z zbranimi in dobro premišljenimi besedami srčno zahvali vsem udeležencem sijajno uspelega dekliškega tabora, kateri sigurno že rodi zaželjene sadove. Za slovo pa še je zapel pevski zbor mični pesmici: »Ne zveni mi« in »Tam na vrtni gredi«.

Vsa izobraževalna društva ponovno opozarjamo, da pošljejo takoj poročila o svojem delovanju in nedelovanju tajništvu KSZ v Mariboru. Poročila bomo po možnosti objavili v »Ljudski izobrazbi«.

Na vprašalne pole je nam poslalo odgovor do sedaj le 36 izobr. društev in sicer sledeča: Ptuj, Rečica na Paki, Središče, Ljubno, Sv. Frančišek pri Ksaveriju, Sv. Peter na Kronske gori, Konjice, Loka pri Zidanemmostu, Dobrna, Sv. Jedert nad Laškim, Pameče, Sladka gora in Lemberg, Novaštifta, Mala Nedelja, Bakovci, Krog pri Mali Soboti, Širje pri Zidanemmostu, Sv. Jurij na Pesnici, Teharje, Ribnica na Pohorju, Gor. Kungota, Sv. Križ pri Ljutomeru, Kapela pri Radencih, Moškanjci, Hajdina, Sv. Peter pri Mariboru, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Razbor pri Slov. Gradcu, Podgorje pri Slovenjgradcu, Sv. Anton na Poh., Frankolovo, Kotlje, Vransko, Sv. Urban pri Ptuj in Poniška. Kaj delajo pa druga društva?

Vsako izobraževalno društvo je dolžno poslati centrali v Mariboru letno članarino po 20 kron. Dosedaj so nam jo poslali še komaj dve društvi. Kakšna brezbriznost!

Za izpraševanje vesti.

Ali mladeniška zveza pri vas spi? Imate li Orla in Orlico? Kaj je z dekliškimi zvezami? Ali imate v izobraževalnem društvu mesečno vsaj eno predavanje?

To in ono.

Čudovita darežljivost! Minister Pucelj je daroval za sokolski izlet v Osijeku 60.000 K in vsako posamezno sokolsko društvo 2000 K državne podpore. Ta državna podpora za Sokole bo znašala nad pol milijona kron. Človeku, ki bere te številke, se lasje jezijo od samega začudenja. Vpraša se, katere zasluge pa imajo Sokoli, da jih država kar zasiplje z denarjem. Ali so vzgojno in narodno društvo, da toliko zasluži, da ga država podpira? So vzgojno društvo za brezvestno pijačevanje in plesne veselice. Njihova narodnost pa se najbolj osredotočuje v tem, da Sokoli vse nemurje, največje državne nasprotnike sprejemajo v svoje osredje. Za takšna društva se daja dr-

žavna podpora! Ali nimamo boljših društev, ki bi bolj zaslužila podpore? Sramota za našo državo!

Telovadno društvo »Orle« in naša poštena krščanska društva pa ne dobivajo za svoje vzorno delovanje niti vinarja podpore.

Ponočno divjanje. Poroča se nam od Sv. Trojice. Pri nas je 29. t. m. prvič nastopil Sokol. Svoj prvi nastop so proslavili s tem, da so ukali kot prave nočne ptice, skovirji in čuki, žvižgali in vpili celo noč po trgu. Vse prestrašeni so vstajali ljudje, odpirali okna, radovedni, kaka druhal nori po trgu. Spoznali so pijane Sokole — narodne vzgojitelje. Sokoli pač znajo!

Francozi in Čehi. V Českoslovaški in Jugoslaviji pripravljajo z vso parolčitev Cerkve od države. Iz Francije pa slišimo, da je zopet sklenila diplomatsko zvezo z Rimom. Kakšno nasprotje. Stara kulturna država, ki je že preživela vse oblike kulturnega in političnega življenja, išče zopet zvezo s črno internacionalo, z Rimom; naše povojne, komaj par dni stare države pa že delajo visoko politiko sovražstva zoper Cerkev in krščanstvo. Se nam pač še pozna, da smo v državniški modrosti veliki novinci!

Čehi niso tako slabi. Prof. Šramek je napovedal na zborovanju češke ljudske stranke v Brnu, da bo ljudska stranka kmalu preborila vse druge stranke na Češkem. Sredi najsrdečjših protiverskih napadov se sijajno razvija.

Combes, ki je leta 1905 siloma raztrgal na Francoskem vez med Cerkvijo in državo, je ravno tiste dni umrl, ko je odhajal nanovo imenovani diplomatski zastopnik v Rim. Čudna so pota božja!

V Paderbornu na Nemškem se je pretekli mesec vršil velik katoliški shod. Udeležila so se ga tudi vsa mladinska društva. Vsi govorniki so povdarjali, da je treba napovedati boj modernemu poganstvu in se povrniti k stari veri, k starim šegam in krščanski kulturi. Kdaj pa bodo pri nas prepotrebni katoliški shodi?

Kraljestvo alkohola. Angleški državnik Gladstone je rekel v parlamentu: »Bolj kakor vse kuge, bolezni in vojske uniči narode alkohol«. V Jugoslaviji umrje vsako leto približno stotisoč ljudi zastrupljenja z alkoholom, 4000 jih mora v norišnice, 50.000 se jih pa mora zagovarjati pred sodiščem zaradi hudodelstev, izvršenih v alkoholni omamljenosti. Tu posezite vmes gospodje ministri in pokazite svojo modrost!

Število katoličanov rase. O Švici se je govorilo, da ima komaj tretino ali četrtino katoliških prebivalcev. Po zadnjem ljudskem štetju pa ima 3.883.000 prebivalcev. Med temi je 1.528.000 katoličanov in 2.217.000 protestantov. Sedaj jih je že torej skoraj polovica. K tem napreduku jim je pripomoglo katoliško časopisje in posebno lepe mladinske organizacije.

Socialni št. Neki veletrgovec v Mariboru plačuje svoji trgovski službenki 400 kron na mesec. S tem denarjem naj plačuje hrano, stanovanje in naj živi. Ubogo deklet naj postane nepošteno ali pa naj izhira. Kapitalisti so najnevarnejši element v državi, ker tirajo s silo ljudi v boljše življenje.

Ne od opice, temveč od svinje. Neki krojaški pomočnik v mestu M. se je hotel s svojo učenostjo pobahati in je govoril v gostilniški družbi o darwinizmu ter je trdil, da človek izhaja iz opice. Pri tej družbi je bil pa tudi njegov mojster, pri katerem je poprej imenovan pomočnik delal. Mojster je dobro poznal njegovo slabo življenje. Zato vstane in pravi pomočniku: »Če opazujem življenje nekaterih ljudi, rad priznam, da izhajajo od zivali; vendar pa mislim, da ne izhajajo od opice, temveč od svinje, ker kakor svinje živijo. Od tod tudi pride, da tako radi svoj red od zivali izvajajo«. Nastal je po teh besedah splošen smeh in prijatelj opic se je kmalu iz družbe odstranil.

Zamorec je postal v 10 letih bel. Amerikanski zdravnik (dr. Hubchisen) naznanja v časopisju sledeči slučaj: Zamorski suženj iz mesta Kentuckija je prišel kot 12letni deček v drugo podnebje. Čez nekaj časa je postal eden centimeter velik kosček njegove kože na čelu bel. Pozneje se je pokazala bela lisa tudi pri njegovem levem očesu, in končno se je bela barva razširjala čez cel obraz in končno tudi po ostalem telesu. V dobi 10 let je tako postal popolnoma bel. Torej more tudi zamorec svojo barvo spreminiti.